

NYHEDSBREV – MAJ 2022

CENTER FOR GRUNDTVIGFORSKNING

Red. af Lone Kølle Martinsen
& Krista Stinne Greve Rasmussen

<https://grundtvigcenteret.au.dk/>
<http://www.grundtvigsværker.dk/>

GRUNDTVIGS VÆRKER

Version 1.19 gik i luften den 2. maj 2022. Her finder man 20 nye værker, hvor Grundtvig skriver om alt fra højskolesagen til dansk kirkefrihed – og der er naturligvis også nye sange og salmer. Et par af værkerne præsenteres her af de udgivende editionsfilologer:

Den frie danske Bondes Vel og Skåltaler i anledning af 28. maj 1838 – Da de liberale skulle afholde deres årlige 28. maj-fejring i 1838, bad de Grundtvig bidrage med en sang til festen. I første omgang fandt arrangøren Grundtvigs sang for lang. Efter en forhandling angående sangens længde og optrykket af den, blev det dog besluttet, at sangen skulle fremføres i sin fulde form – og Grundtvig blev desuden inviteret med til festen. Grundtvig var godt klar over, at det kunne skabe

røre, hvis han tog til fest med de liberale. Han valgte alligevel at deltage og holdt endda to skåltaler for selskabet. Disse taler blev senere trykt i skriftet *Festen den 28de Mai 1838 paa den kongelige Skydebane*. En brevveksling mellem Grundtvig og C.N. David vidner om forberedelserne til dette tryk (disse breve er også nævnt i en note i K.E. Bugges *Grundtvig og Slavesagen*), men selve udgivelsen har ikke tidligere været kendt i Grundtvigforskningen. Den er ikke angivet i Bibliografien, som kun nævner Københavnspostens referat af festen.

Kirsten Vad

"Grundtvig (Nikolai Frederik Severin)" er Grundtvigs selvbiografiske artikel til Th. H. Erslews *Almindeligt Forfatter-Lexicon* fra 1843. Artiklen er ganske fyldig for et opslagsværk og giver læseren indblik i den modne Grundtvigs blik på sine unge år. På opfor-

dring fra udgiverne har Grundtvig her grebet muligheden for at forme fortællingen om sig selv gennem et tilbageblik på bl.a. barndommens og ungdommens kedsomhed, morskab og formative læseoplevelser. Artiklen er med sin indlevende skildring af forfatteren Grundtvig et særegent indlæg blandt de ellers nøgterne forfatterbeskrivelser i Erslews leksikon.

Stine Guldahl Holst

Adventssalmen *Vær velkommen Herrens Aar og velkommen herhid!* er et af de fine eksempler på, hvordan Grundtvigs kan udtrykke sig kort og koncist og samtidig poetisk. I tre af de fire korte strofer beskriver anden verslinje en begivenhed, der i næste linje bliver forklaret i flertydigt billedsprog, eksempelvis: "Julenat, da vor Herre blev fød, / Da tændte sig Lyset i Mørkets Skiød!" (strofe 1, vers 2-3) – og resten er omkvæd. Grundtvig skrev salmen til første søndag i advent, den 2. december 1849.

Else Riisager

"Hvad vilde de Danske Bogstavers Afskaffelse koste os" er en lille tekst på forsiden af Berlingske Tidende, december 1846. Heri plæderer Grundtvig for, at det vil være tåbeligt at afskaffe det gotiske alfabet i skoleundervisningen og i bogtryk for at erstatte dem med latinske bogstaver (eller antikva), den skrifttype vi bruger i dag. Hans hovedargument er, at det vil være for dyrt at genoptrykke hele den danske litteratur, der forelå med gotiske, 'krøllede' bogstaver, fordi ingen i løbet af kort tid ellers ikke vil kunne læse den. De nye bogstaver blev som bekendt indført – allerede i 1869 forelå den første retskrivningsordbog trykt med antikva – ironisk nok udgivet af hans egen søn, Svend Grundtvig.

Vibeke Arendse de S Pedersen

BEVILLINGSNYT

Tidligere videnskabelige assistent ved Center for Grundtvigforskning, Sophie Bønding, modtog 2. maj 2022 et Bernadette stipendium i Stockholm på baggrund af sin ph.d. afhandling *Visions of Unity*. Stipendiet skal bruges til videre studier ved Stockholms Universitet.

Centerleder Katrine Frøkjær Baunvig modtog 337.514,- kr. til at digitalisere Højskolebladet, et arbejde der netop nu er i gang i Aarhus afdelingen.

BOGLANCERING: DEN STORE MAND

Sammen med Grundtvigs Forum og Gads Forlag afholder Center for Grundtvigforskning et festligt arrangement i anledning af udgivelsen af bogen *Den store mand: Nye fortællinger om Grundtvig*, torsdag d. 8/9 2022 kl. 8-21 i Vartov i København. Fra klokken 8 om morgenen begynder ét nyt foredrag i timen frem til kl. 21, hvor dagens sidste foredragsholder går på.

JUBILÆUMSARRANGEMENT I RIBE

Grundtvig-Selskabet afholder et jubilæumsarrangement i Ribe 8/9. Programmet kan ses på selskabets Facebookside, her: <https://www.facebook.com/grundtvigselskabet/>